

राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या विविध योजनांसंदर्भात निर्णय घेण्यासाठी मा. मंत्री (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखाली "मंत्रिमंडळ उपसमिती" गठीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रक्रिया-१११७/प्र.क्र.१६९/९-स
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख:- १२ ऑक्टोबर, २०१७

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, प्रक्रिया-१२००४/प्र.क्र.१६२(अ)/९-स, दि.१२.१०.२०१७
- २) शासन निर्णय क्रमांक: मुख्य सचिव कार्यालय यांचे टिपणी क्र. मुसका-२०१७/२५७९१८३/का-१, दि. २१.९.२०१७

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम योजनेअंतर्गत कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांना १:९ या प्रमाणात शासन हमीवर रा.स.वि.नि. कर्ज व भागभांडवल, शासकीय भागभांडवल देण्याची योजना संदर्भाधीन १ च्या शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेअंतर्गत अर्थसहाय्य मिळण्याकरिता शासनाकडे मोठ्या प्रमाणात प्रस्ताव सादर करण्यात आलेले आहेत. सदर प्रलंबित प्रस्तावातील ७ संस्थांना अर्थसहाय्य मिळण्यासाठी त्यांचे प्रस्ताव रा.स.वि.नि.कडे शिफारस करण्याकरिता मा. मंत्रीमंडळ बैठकीत चर्चा करण्यात आली होती.

२. शासनाकडे मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित असणारे प्रस्ताव अर्थसहाय्य मिळण्यासाठी रा.स.वि.नि.कडे शिफारस करण्याकरिता दि. १९.०९.२०१७ रोजीच्या मा. मंत्रीमंडळ बैठकीमध्ये चर्चा झाली. सदर बैठकीत राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या विविध योजनांसंदर्भात निर्णय घेण्यासाठी मा. मंत्री (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखाली "मंत्रिमंडळ उपसमिती" गठीत करण्यास मंत्रिमंडळाने निर्देश दिले आहेत. तसेच, या योजनांबाबत धोरण तयार करण्याचे अधिकार उपसमितीस देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. मंत्रिमंडळाच्या निर्देशाच्या अनुषंगाने निर्णय घेण्यासाठी "मंत्रिमंडळ उपसमिती" गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या विविध योजनांसंदर्भात निर्णय घेण्यासाठी मा. मंत्री (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे "मंत्रिमंडळ उपसमिती" गठीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर मंत्रिमंडळ उपसमितीची रचना पुढीलप्रमाणे राहिल:-

- १) मा. श्री. सुभाष देशमुख, मंत्री, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग - अध्यक्ष
- २) मा. श्री. सुधीर मुनगंटीवार, मंत्री, वित्त, नियोजन व वने - सदस्य
- ३) मा. श्री. पांडुरंग फुंडकर, मंत्री, कृषी व फलोत्पादन - सदस्य
- ४) मा. सुभाष देसाई, मंत्री, उद्योग - सदस्य
- ५) मा. श्री. महादेव जानकर, मंत्री पशुसंवर्धन व दुग्धविकास - सदस्य
- ६) मा. श्री. सदाभाऊ खोत, राज्य मंत्री, कृषी व पणन - सदस्य
- ७) श्री. ए.सी. खाडे, सहायक संचालक, रा.स.वि.नि. - सदस्य
- ८) श्री. विजय कुमार, प्रधान सचिव (कृषी व पणन) -सदस्य सचिव

३. राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या विविध योजनांसंदर्भात निर्णय घेण्यासाठी तसेच, या योजनांबाबत धोरण तयार करण्याकरीता शिफारस करण्यासाठी दि. १९.०९.२०१७ रोजीच्या मा. मंत्रिमंडळाने दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे सदर मंत्रिमंडळ उपसमिती शासनास या योजनांच्या धोरणाबाबतही शिफारस करेल.

४. रा.स.वि.नि. योजनेअंतर्गत रा.स.वि.नि. द्वारे देय अर्थसहाय्य राज्यशासनास कर्ज म्हणून मिळते. परीणामी प्रकल्पाचे तांत्रिक व आर्थिक मुल्यमापन करण्याची जबाबदारी रा.स.वि.नि. ची राहत नाही. यावरून राज्य शासनाकडे प्रकल्प वर्धनक्षम असल्याची खात्री करण्याची व्यवस्था नसल्यामुळे दुरदर्शी निर्णय घेणे अशक्यप्राय होते. या पार्श्वभूमीवर सदर समितीने अहवाल सादर करताना खालील मुद्दे विचारात घेऊन अहवाल सादर करावा.

- १) सहकार विभागाच्या हमीवर योजनेची सुरुवात झाल्यापासून रा.स.वि.नि. कडून घेण्यात आलेल्या कर्ज व त्याच्या उपयोगाबाबत माहितीचा विश्लेषणात्मक अहवालाचा विचार होऊन, सदर योजनेद्वारे किती प्रकल्प मंजूर करण्यात आले व त्यापैकी किती प्रकल्प दि.३१.०३.२०१७ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षाअखेर पॉझिटिव्ह नकद मुल्यांचे आहेत, त्यातून किती मुल्यवर्धन झाले व प्रत्यक्ष रोजगार निर्मिती याबाबत निष्कर्ष देणे.
- २) रा.स.वि.नि. योजनेअंतर्गत राज्यशासनाने सुरुवातीपासून दि.३१.०३.२०१७ पर्यंत ज्या उपक्रमांना मंजूरी दिली, त्यातून अर्थसहाय्याची नियोजित परतफेडीची रक्कम व प्रत्यक्ष परतफेडीची रक्कम याची तुलना करून याबाबत अभिप्राय देणे.
- ३) रा.स.वि.नि. योजनेअंतर्गत राज्य शासनाच्या हमीवर अर्थसहाय्य देण्याऐवजी प्रकल्प प्रवर्तकांनी NCDG/NABARD/BAMCO/SFAC इत्यादी बँकींग व गैरबँकींग वित्तीय संस्थांकडून थेट अर्थसहाय्य घेण्याच्या पर्यायाचे मुल्यमापन करणे.
- ४) रा.स.वि.नि.ची सद्याची योजना सदर स्वरूपात चालू ठेवावयाची असल्यास त्याबाबतची कारण मिमांसा, यात राज्य सहकारी बँक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांचे NPA येण्याची मर्यादेचा विचार व्हावा.

५) वरीलप्रमाणे निष्कर्षावर येण्याकरिता सहकारी क्षेत्रामध्ये रा.स.वि.नि. योजनेअंतर्गत देण्यात आलेले अर्थसहाय्य साखर उद्योग, स्पीनिंग मील, जिनिंग व प्रेसिंग उद्योग, अन्न प्रक्रिया/कृषी प्रक्रिया उद्योग, दुग्ध व्यवसाय, कुक्कुट पालन, मत्स्यपालन इत्यादी सर्व प्रकारच्या घटकांची माहिती विचारात घेणे.

५. उपरोक्त परिच्छेद क्रमांक ४ मधील १ ते ५ मुद्यांबाबतची कागदपत्रे/ माहिती पणन संचालक, पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्यालय अन्य संबंधित कार्यालयांच्या मदतीने समितीस पुरविण्याचे व्यवस्था करतील.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७१०१२१२४०५५४३०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(का. गो. वळवी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.मंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री, वित्त, नियोजन व वने यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.मंत्री, कृषी यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मंत्री, उद्योग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मंत्री, पशुसंवर्धन व दुग्धविकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.राज्यमंत्री, कृषी व पणन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१०. उप सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. श्री. ए.सी. खाडे, सहायक संचालक, रा.स.वि.नि., पुणे
१३. निवड नस्ती (९-स).